

Forprosjekt 24.04.19

Stavanger 2025

Stavanger 900 år

Innbygger- og samfunnskontakt

Kulturavdelingen

Prosjektansvarlig Lena Antonius

Foto: Elisabeth Tønnesen

Innhold

Hvorfor? Innledning	3
Hvorfor jubilere?	4
Hvorfor jubilere nå?	5
Om konseptet Stavanger 2025	5
Hvem? Aktørbilde og målgrupper	6
Andre jubileer og markeringer	8
Hva? Visjon og innhold	10
Hva kan Stavanger 2025 løfte fram?	11
Faneprosjekter og bruk av tema	16
Hvordan? Organisering og faser 2019 - 2026	17
Prosjektfaser fram mot 2026	18
Prosjektorganisering andre jubileer og arrangementer	20
Prosjektorganisasjon	22
Forslag organisasjonskart	25
Hvem betaler? Finansiering	26
Fire sider av finansieringen av Stavanger 2025	27
Hva får byen igjen?	28
Oppfølging av forprosjekt	29

Hvorfor? Innledning

I 2025 feirer Stavanger by, Stavanger domkirke og Stavanger bispedømme sine 900-årsjubileer.

I tillegg kommer det i årene fram mot 2025 flere markeringer av historiske begivenheter som har hatt betydning for Stavanger. Disse kan brukes til å fortelle historien om Stavanger og skape forventning fram mot et 900-årsjubileum i 2025.

Forprosjektet er satt i gang for å vurdere hvordan Stavanger kommune kan definere felles rammer og sette en kurs fram mot jubileumsåret 2025. Stavanger kommune ønsker å finne en god modell for samarbeid mellom kommunen og eksterne aktører, og se hvordan markeringene kan koordineres.

Forprosjektet skal avklare Stavanger kommunes rolle i planleggingen og gjennomføringen av Stavangers 900-årsjubileum i 2025. Herunder ambisjonsnivå, prosjektorganisering, samarbeid med eksterne aktører og økonomiske rammer.

Hvorfor jubilere?

Vi jubilerer for å feire vår felles historie. Vi ser tilbake på en historisk hendelse med nåtidens øyne, og tolker den på en måte som ruster oss med verdier og ledesnorer vi kan møte framtiden med.

Når Stavanger blir 900 år, gir det oss anledning til å spørre hverandre hva byen har vært, og hva vi vil at den skal være i framtiden.

I et Stavanger med nye kommunegrenser kan jubileet være et felles prosjekt som innbyggere fra Stavanger, Finnøy og Rennesøy kan samles om, og som skaper tillit og tilhørighet. Et byjubileum lar innbyggere i byen og regionen ta del i fortellingen om Stavanger, og oppleve stolthet og fellesskap. Et byjubileum skal være en begivenhet alle innbyggere kan ta eierskap til, og som setter spor som viser igjen etter jubileumsfeiringen.

Stavangers 900-årsjubileum kan bidra til å bygge Stavanger sitt omdømme nasjonalt og internasjonalt. Et byjubileum gir anledning til å rette andres oppmerksomhet mot oss. Vi er i en tid der oljebyen Stavanger skal finne en ny profil. Et jubileumsprosjekt kan bidra til å definere merkevaren Stavanger og kommunisere denne nasjonalt og internasjonalt.

Stavanger kommune kan bruke byjubileet strategisk som en katalysator i prosesser og planer som kommunen er i gang med. Arbeidet fram mot jubileet kan brukes til å realisere mål og visjoner som er definert i ny kommuneplan, i sentrumsplanen, i klima- og miljøplanen, eller i kulturplanen. Kommunen kan ta eierskap til jubileet og stake ut en kurs fram mot 2025, og bruke engasjementet som oppstår til å bygge opp under prosjekter som det ellers hadde vært vanskelig å mobilisere rundt.

Hvorfor jubilere nå?

I 1125 begynner fortellingen om Stavanger som by. På det tidspunktet vurderes det at Stavanger domkirke var reist og et bispedømme med bispesete i domkirken var opprettet. Man kan diskutere om Stavanger allerede var en by lang tid før, eller om man først kan snakke om bystatus med Kong Eriks privilegiebrev i 1625. Diskusjonen om hva som gjør en by til en by, og hvilket årstall som markerer dannelsen av Stavanger, ønsker vi velkommen. Årstallet 2025 vil uansett følge den presedens som er etablert med Stavangers 800-årsjubileum i 1925 og 850-årsjubileum i 1975.

Om konseptet Stavanger 2025

Stavanger 2025 introduseres som begrep i forslag til *Kommunedelplan for kunst og kultur 2018-2025* (kulturplanen). Stavanger 2025 rommer byens, domkirkens og bispedømmets 900-årsjubileer, og åpner for å legge andre jubileer og arrangementer inn under samme konsept.

Konseptet Stavanger 2025 gir mulighet til å tenke på byjubileet som en helhet sammen med andre jubileer og markeringer. Ved å inkludere andre markeringer inn under konseptet Stavanger 2025 vil man engasjere og gi flere innbyggere eierskap til Stavanger 2025 som et felles prosjekt. Stavanger 2025 er noe hele regionen kan samles om, langt utover kommunegrensene.

Hvem? Aktørbilde og målgrupper

Et byjubileum er et prosjekt som potensielt har mange interessenter både i kulturlivet, næringslivet, kirken og universitetsmiljøet. Her ligger en stor kraft og muligheter til å realisere felles prosjekter som hele byen vil nyte godt av i mange år etter jubileet. Samtidig representerer det komplekse aktørbildet en utfordring, da det krever en god modell for samhandling og koordinering av det som kan være motstridende ambisjoner og interesser.

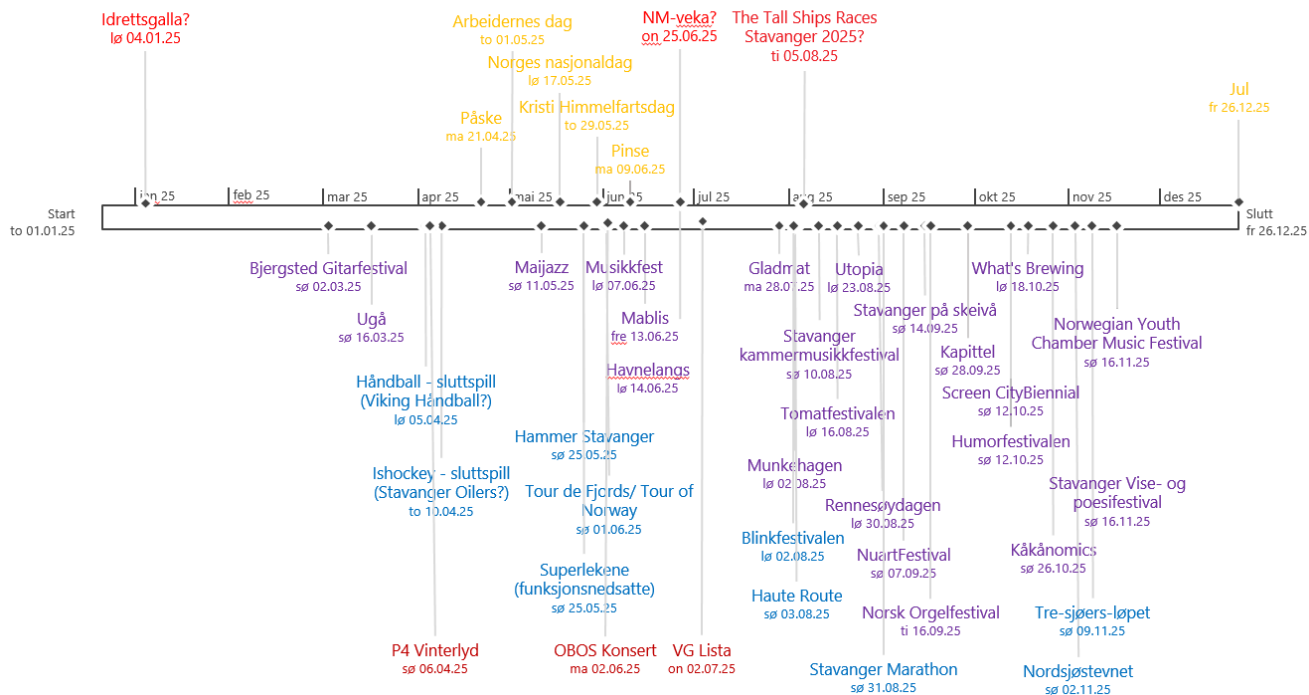
Hovedmålgruppe for Stavanger 2025 er innbyggerne i stavangerregionen.

Byjubileets bånd til domkirkens jubileum gjør Den norske kirke, ved Stavanger kirkelige fellesråd og Stavanger bispedømme, til en helt sentral samarbeidspartner i Stavanger 2025.

Som del av forprosjektet er det foretatt samtaler med blant andre kulturinstitusjoner i Stavanger, Universitetet i Stavanger, Rogaland idrettskrets, Stavangerregionen Havn og interesseklynger som Næringsforeningen i Stavangerregionen og Sentrumsforeningen i Stavanger (STAS). Signalene fra disse samtalene er at Stavangers 900-årsjubileum og jubileumsåret 2025 allerede er en viktig milepæl. Jubileumsprosjektet gir anledning til at universitetet, næringslivet, idretten og kulturfeltet kan samarbeide på tvers av vanlige interessesfærer.

Festivaler, idrettsarrangement og andre årlige publikumsarrangement er også en del av aktørbildet. De er en viktig kontaktflate mot publikum og et treffpunkt hvor publikum får være del av en større opplevelse. Aktiviteter i jubileumsåret må ta hensyn til disse arrangementene, og se om det er mulig å gjøre dem til en del av jubileumsfeiringen.

Offentlige aktører som Rogaland fylkeskommune er også relevante samarbeidspartnere for Stavanger 2025. Stavanger kommune bør arbeide for at jubileet og prosjekter knyttet til jubileet får statlig støtte. Det er relevant å vurdere hvordan prosjektet kan kobles til internasjonale samarbeidsprosjekter eller program i EU. Her kan Stavanger ha en fordel som tidligere europeisk kulturby i 2008.

Andre jubileer og markeringer

Fram mot det store jubileumsåret 2025 kommer flere jubileer og markeringer av historiske hendelser og personer som har hatt en betydning for regionen. Flertallet av disse jubileene vil bli markert av de institusjonene eller organisasjonene som har et eierskap til hendelsen, uavhengig av Stavanger kommune. Samtidig er det interessant å vurdere om noen av markeringene kan kobles til Stavanger 2025.

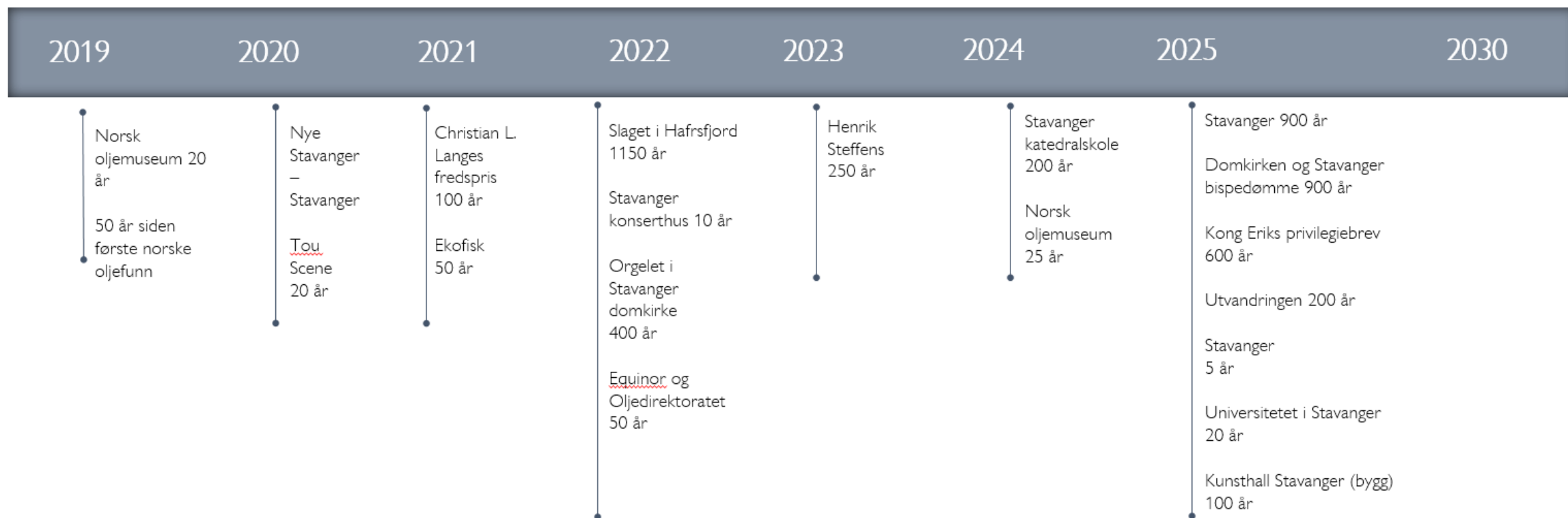
Mindre markeringer i årene 2019-2025 kan brukes i kommunikasjonen av byjubileet i 2025, og kan fungere som milepæler og startskudd for større jubileumsprosjekter.

Fra 2022-2023 vil man kunne lansere Stavanger 2025 som konsept og visuell profil, og med det ha mulighet til å legge mindre jubileer og markeringer innunder det samme konseptet.

Før Stavanger 2025 er etablert som konsept, vil det være vanskeligere å koble andre markeringer på konseptet. Stavanger kommune kan likevel ta hensyn til jubileer i de første årene ved å ha en koordinerende og rådgivende funksjon.

Større markeringer i jubileumsåret, som 200-årsdagen for utvandringen med Restauration i 1825, bør ses i sammenheng med Stavanger 2025 og koordineres med øvrige jubileumstiltak dette året.

Jubileer og markeringer - eksempler

Hva? Visjon og innhold

Stavangers 900-årsjubileum kan brukes til å

- bygge fellesskap, tillit og tilhørighet innenfor nye kommunegrenser.
- bygge Stavanger sitt omdømme nasjonalt og internasjonalt.
- styrke gjennomføring av kommunens visjoner og mål for samfunnsutviklingen.

Konseptet Stavanger 2025 kan bygges opp over flere år med ulikt tema hvert år. Det er også mulig å bygge Stavanger 2025 opp rundt noen utvalgte større faneprosjekter, som Domkirken 2025 eller Akropolis-visjonen.

For å kunne engasjere bredt blant innbyggerne i regionen og for å kunne vurdere forslag og initiativ til jubileumsarrangement

som allerede har oppstått, bør jubileumsarbeidet starte så snart som mulig. Å involvere byens innbyggere allerede fra 2020 vil bygge forventning og engasjement fram mot jubileet.

I kulturplanen er *Stavanger 2025* løftet fram som ett av tre satsingsområder for kulturarbeidet i perioden 2018-2025, sammen med *Akropolis-visjonen* og *Å leve av kunst og kultur*. Stavanger 2025 anses som viktig for å realisere visjon og målsetninger i kulturplanen.

Jubileumsåret 2025 kan være en milepæl i Stavanger kommunes arbeid for å realisere FNs globale bærekraftsmål i 2030.

Visjon, mål og suksesskriterier for jubileumsfeiringen kan utarbeides etter et vedtak om å opprette prosjektorganisasjon med mandat til å fortsette arbeidet med Stavanger by sitt 900-årsjubileum.

Hva kan Stavanger 2025 løfte fram?

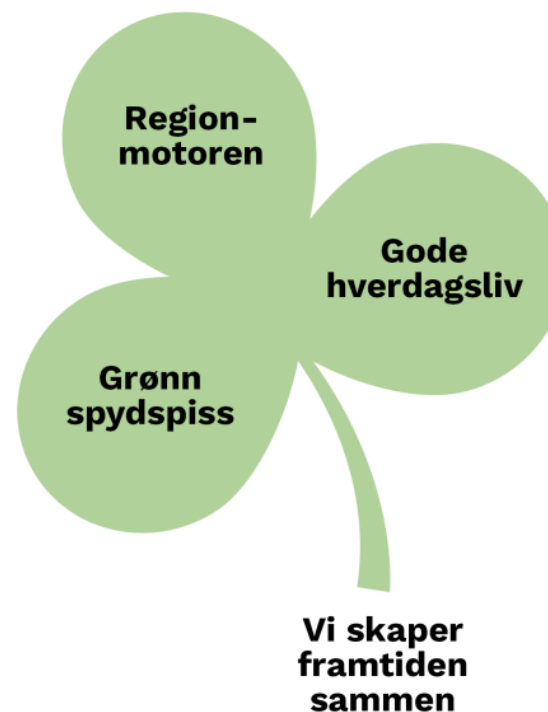
Å definere innhold og visjon for Stavanger 2025 krever en prosess som hele byen inviteres til å delta i. Forprosjektet hviler på den medvirkningen som byens innbyggere har hatt gjennom Stavanger kommunes pågående prosesser. Disse innspillene gir en pekepinn for Stavanger 2025.

[Samfunnsdelen i forslag til ny kommuneplan 2019 – 2034](#) skisserer utfordringene og mulighetene for Stavanger de neste 15 årene. Den sier noe om kommunens rolle i forhold til innbyggerne: Nå skal vi samhandle - «vi skaper framtiden sammen». Tre satsingsområder, som alle er forankret i FNs bærekraftsmål, er definert og vil gi føringer for innholdet i Stavanger 2025:

Regionmotoren: konkurransedyktig næringsliv i regionen og et styrket Stavanger sentrum

Grønn spydspiss: Stavanger skal være ledende i arbeidet for et klima- og miljøvennlig samfunn

Gode hverdagsliv: utvikle driftige lokalmiljø med aktive innbyggere

Identitetsprosjektet som ble gjennomført i regi av nye Stavanger, [Fortellingen om nye Stavanger – identitet og felles kultur](#), ser på hva som kjenner oss som bor i Stavanger, Finnøy og Rennesøy:

Havet: Havet forbinder oss og er vårt felles ressursgrunnlag.

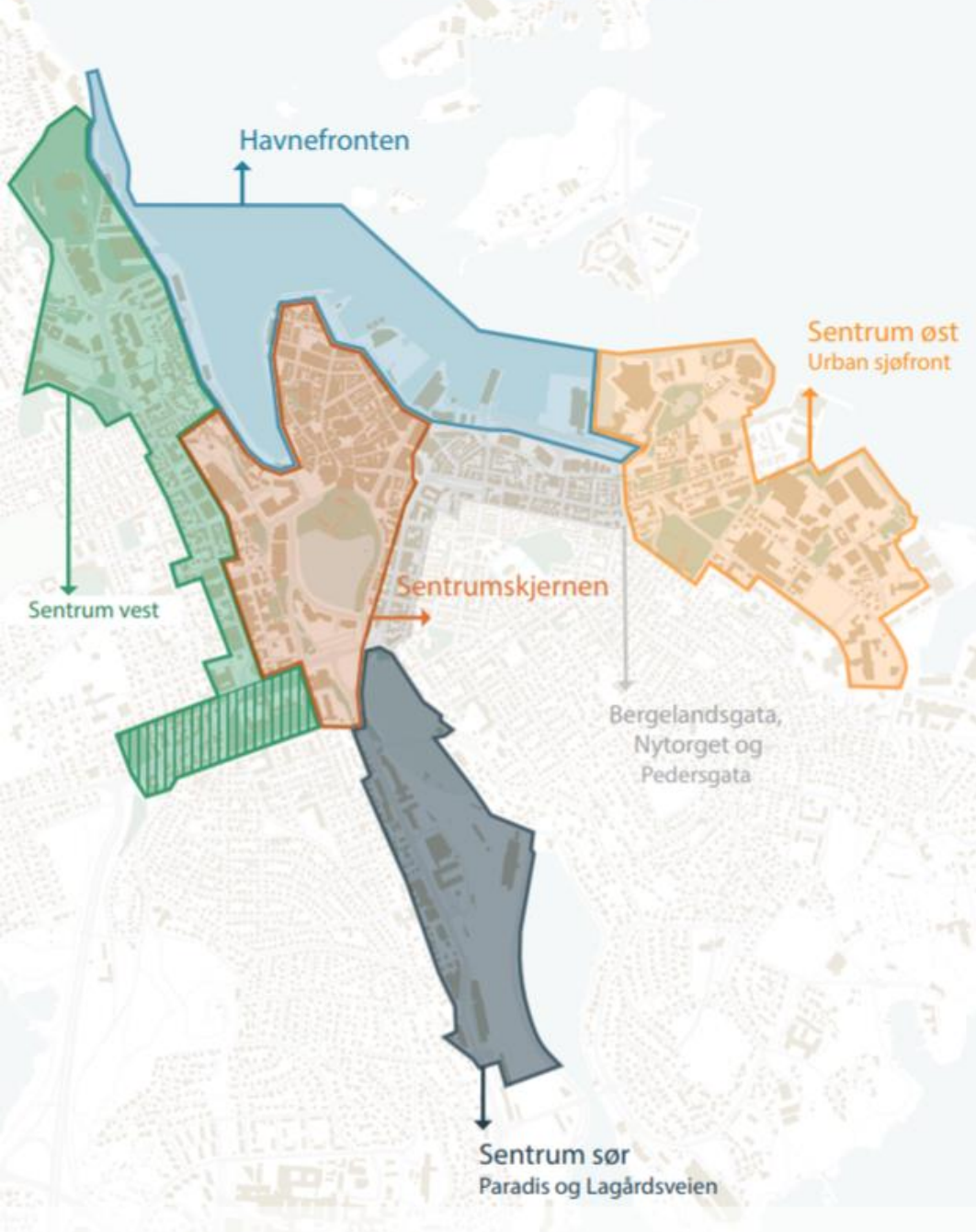
Åpenhet: Vi er åpne både mot verden og mot hverandre.

Omstilling: Vi har mot til å omstille oss og evne til å møte framtidens utfordringer.

Mobilisering: Vi går sammen og får det gjort!

Mangfold: Vi har det både urbant og landlig, med kort vei til store opplevelser.

Disse fem temaene er også noe som Stavanger 2025 kan spille på og bygge et innhold rundt.

[Kommunedelplan for Stavanger sentrum 2019-2034](#)

[\(sentrumsplanen\)](#) er resultat av flere års dialog med regionen og byen. De byutviklingsprosjektene som er skissert her, reflekterer ønsker og behov hos byens innbyggere, gårdeiere og næringsliv. Stavanger 2025 kan fungere som katalysator og milepæl for noen av byutviklingsprosjektene som er lagt fram i sentrumsplanen.

Eksempler på prosjekter som kan kobles til Stavanger 2025 er:

Nytorget

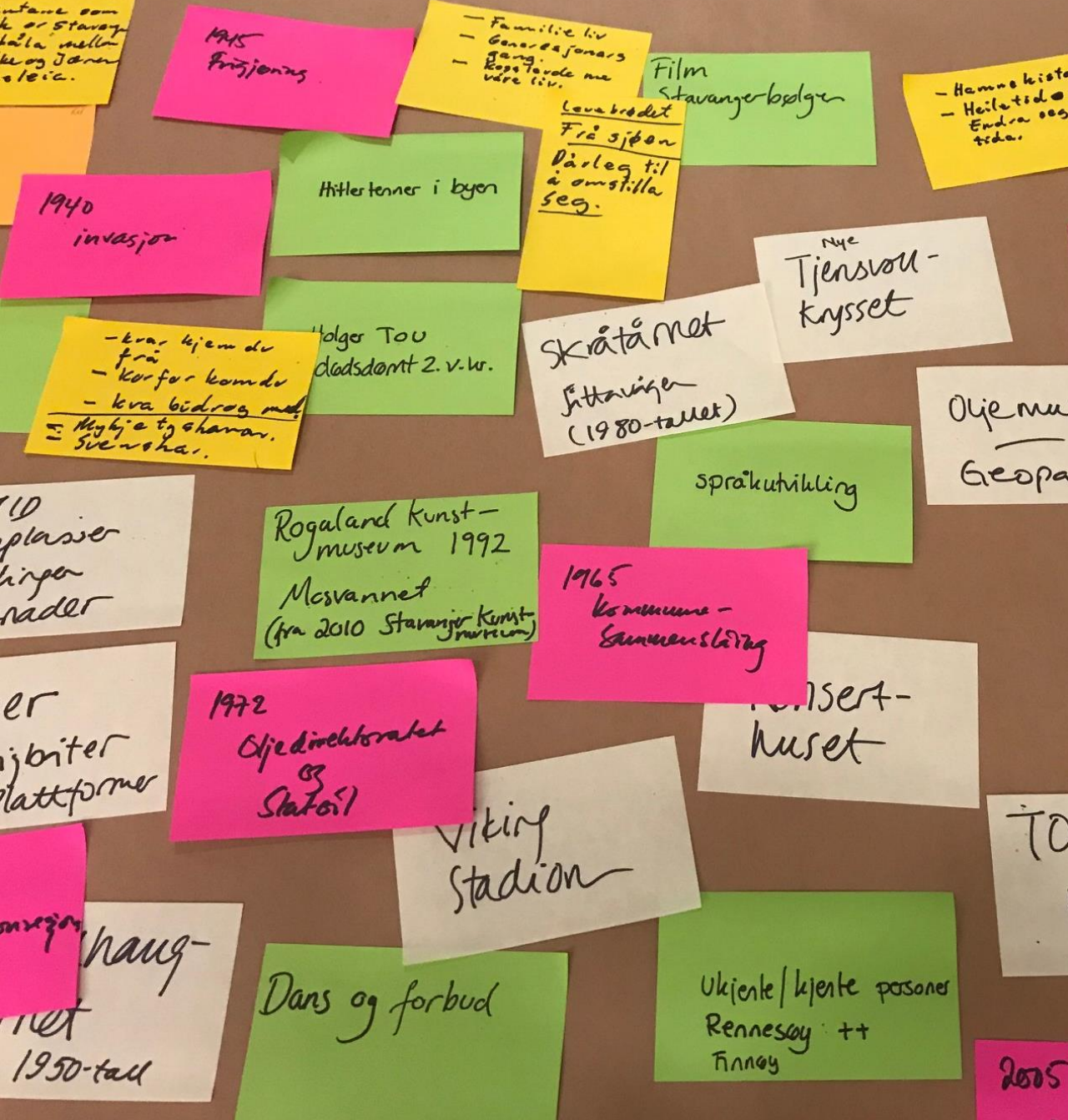
Østre Havn (Kjerringholmen)

Bjergsted

[Forslag til Kommunedelplan for kunst og kultur 2018-2025](#)

[\(kulturplanen\)](#) løfter fram Stavanger 2025 som et satsingsområde. Arbeidet med Stavanger 2025 vil på mange måter implementere visjoner og mål i kulturplanen. I høringsinnspillene til kulturplanen finnes flere initiativ knyttet til byens 900-årsjubileum i 2025, og disse videreføres sammen med andre jubileumsforslag for å vurdere hvordan de kan følges opp videre.

Det er gjennomført **arbeidsverksted med historikere og museumsformidlere** for å få et faglig blikk på historiefortellingen. To tilnærminger til historieformidlingen i et 2025-perspektiv peker seg ut:

- **å utforske og fortelle historien om vanlige folk i Stavanger.** Ved å se nærmere på hverdagslivet til folk flest, og bli kjent med en enkeltperson, kan vi lære om byen, kirken og samfunnets utvikling. Her er det også mye vi ikke vet svaret på.
- **å formidle historien ved å sanseliggjøre den og la spesielt barn og unge få oppleve historien gjennom egne, sansede erfaringer.** Å bruke kroppslige, sanselige opplevelser til formidling kan fungere godt når en skal gi en forståelse av tidligere tider og historie.

Faneprosjekter og bruk av tema

Stavanger 2025 kan bygges opp rundt noen utvalgte faneprosjekter som realiseres i eller på vei mot 2025. Noen konkrete faneprosjekter skaper engasjement, og kan være utgangspunkt for debatt og formidling av mer overordnede tema, som byens historie og identitet i framtiden.

Stavanger domkirke peker seg ut som et naturlig faneprosjekt for Stavanger 2025. Rehabiliteringen av Stavanger domkirke, med prosjektnavnet Domkirken 2025, er satt i gang, og skal stå ferdig til domkirken og byens jubileum i 2025. Stavanger eiendom (Bymiljø og utbygging) leder restaureringsarbeidet.

Et annet eksempel på et mulig faneprosjekt er Akropolis-visjonen. Visjonen er formulert av Rogaland Teater og Museum Stavanger

(MUST) og ser på muligheten for å legge et nytt teaterbygg sammen med Stavanger museum. Stavanger 2025 kan bidra til å mobilisere nasjonalt rundt prosjektet, og være en milepæl på veien mot et nytt teaterbygg i regionen.

Stavanger 2025 kan bidra til å aktualisere og mobilisere bredere rundt større byutviklingsprosjekter, samtidig som prosjektene gir innhold og mening til byjubileet. Byutviklingsprosjekter vil være synlige for folk flest og setter avtrykk i flere tiår etter 2025. En kunstnerisk oppsetning, en skulpturpark eller et undervisningsopplegg for grunnskolen er andre eksempler på mulige faneprosjekter for Stavanger 2025.

Stavanger 2025 kan bygges opp ved å ha temaår før selve jubileumsåret. På den måten vil en kunne løfte fram flere prosjekter og tema enn hvis alt innhold i Stavanger 2025 legges i selve jubileumsåret. Det er mulig å gjøre arbeidet fram mot det store jubileumsåret like viktig som selve jubileet.

Hvordan? Organisering og faser

Visjon og innhold for byjubileet som er skissert her, forutsetter at det skaffes til veie tilstrekkelig ressurser og etableres en organisasjon som er i stand til å realisere jubileumsprosjektene.

Behovet for ressurser i form av personal og finansiering, samt behovet for jevnlig treffpunkter med samarbeidspartnere, vil vokse for hvert år fram mot 2025. Prosjektorganisasjonen, og eventuelle prosjektgrupper og komiteer som kobles til denne, bør skaleres opp fram mot 2025.

Prosjektorganiseringen må kunne ivareta dialog og tett samarbeid med et sammensatt aktørbilde. Ikke minst må organisasjonen være rustet til å mobilisere bredt hos befolkningen i regionen, og henvende seg til alle samfunnsgrupper - barn, ungdommer, eldre,

familier, enslige. Jubileet må gjenspeile den internasjonale byen Stavanger.

Man må etablere en prosjektorganisasjon som kan ivareta en tilfredsstillende rapportering til Stavanger bystyre/kommunestyre. Samtidig vil det i årene 2023-2025 være behov for tilstrekkelig fleksibilitet og myndighet til å ta raske avgjørelser innenfor rammen av mandatet som prosjekteier/Stavanger kommunestyre har gitt.

Stavanger kommune har positive erfaringer fra prosjektorganiseringen av The Tall Ships Races 2018 Stavanger, og dette er en modell som kan være aktuell å bruke i de siste årene fram mot 2025.

Prosjektfaser fram mot 2026

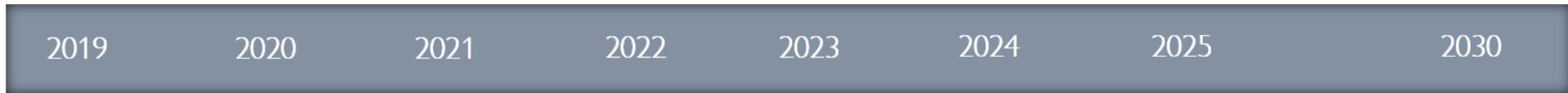
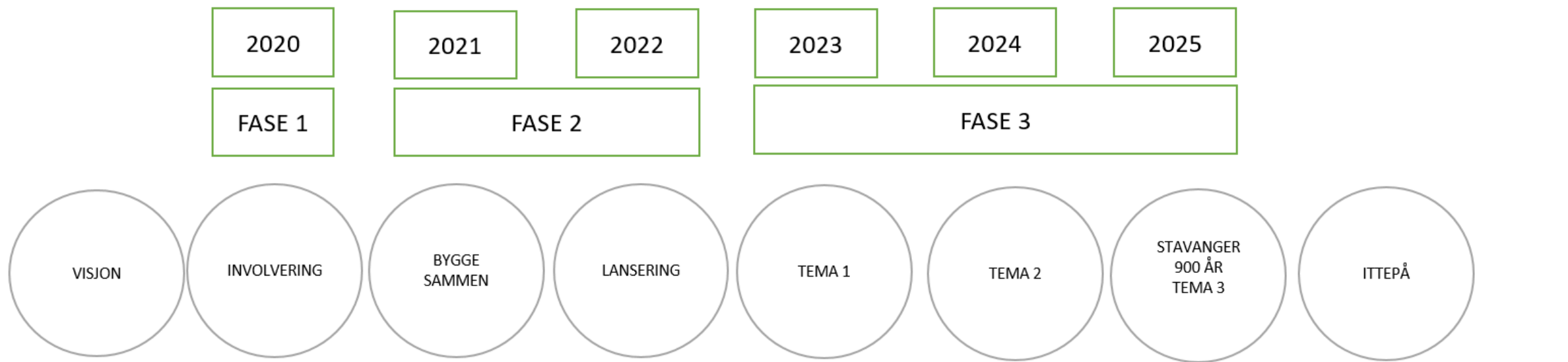
De færreste innbyggere i Stavanger tenker i dag på at byen blir 900 i 2025. For å få tid til en prosess hvor både innbyggere og institusjoner skal få mulighet til å involvere seg og bidra til å forme sitt byjubileum, bør prosjektet etableres umiddelbart etter at forprosjektet er avviklet.

Det første året vil man ha behov for å involvere byens innbyggere og virksomheter. Da må også de overordnede, strategiske avgjørelsene rundt finansiering og sponsorstrategi, premisser for innholdsleverandører, valg av faneprosjekter og lignende bli tatt.

Når disse avgjørelsene er tatt, er det et grunnlag for å legge konkrete planer sammen med kirken, kulturlivet, næringslivet og universitetsmiljøet.

Ved et konsept som bygger opp mot 2025 over flere år, vil det være behov for en prosjektorganisasjon som kan håndtere gjennomføring av mindre tiltak også i 2023 og 2024, samtidig som man beholder framdrift for jubileumsplaner for 2025.

Det er definert følgende prosjektfaser for de neste årene, i henhold til ressursbehovene i de ulike fasene. Oppgaver og framdrift i de ulike fasene kan utarbeides nærmere som oppfølging til forprosjektet.

2019: Visjon	2020: Involvering	2021: Bygge sammen	2022: Lansering	2023: Tema 1	2024: Tema 2	2025: Stavanger 900 år!	2026: Evaluering	2026 – 2050 - <u>Ittepå</u>
<p>Visjon, mål og verdier</p> <p>Invitere til prosjektgruppe og perspektivgrupper</p>	<p>Etablere prosjektgruppe og perspektivgrupper</p> <p>Involvere innbyggerne i Stavanger-regionen</p> <p>Lage jubileumsplan (basert på innbyggerinvolvering perspektivgrupper)</p> <p>Kommunikasjonsstrategi</p>	<p>Etablere ekstern prosjektgruppe</p> <p>Vedta budsjetttrammer</p> <p>Finansiering og samarbeidspartnere</p> <p>Forberedelse og oppstart av prosjekter</p> <p>Kommunikasjon og innbyggerinvolvering</p>	<p>Lansere Stavanger2025 som konsept og visuell profil</p> <p>Lansering kan kobles til markeringer som rikssamlingsjubileet eller annet</p>	<p>Gjennomføring mindre jubileumsprosjekter</p> <p>Videre arbeid med finansiering og planlegging</p>	<p>Gjennomføring mindre jubileumsprosjekter</p> <p>Videre arbeid med finansiering og planlegging</p>	<p>Jubileumsåret - gjennomføring</p>	<p>Ettermøle</p> <p>Regnskap, evaluering og ringvirkingsstudie</p>	

Eksempler på prosjektfaser og oppgaver

Foto: Øyvind Hagen

Prosjektorganisering andre jubileer og arrangementer

Byjubileer i norske byer har hatt ulike typer organisering. I noen byer har man etablert et eget AS eller en egen stiftelse som får ansvar for å gjennomføre jubileet. Andre byer velger å legge prosjektorganisasjonen inn under kommunal virksomhet.

Stavanger opprettet et interkommunalt selskap (IKS) for å forberede og gjennomføre kulturhovedstadsåret i 2008.

I tillegg har Stavanger kommune positive erfaringer fra organiseringen av The Tall Ships Races 2018 Stavanger, som var et kommunalt prosjekt med en stor familie av samarbeidspartnere fra næringslivet og fra regionen.

Jubileum/arrangement	Prosjektorganisasjon	Prosjekteier	Styringsorgan	Ledelse	Øvrig projektstab
Stavanger2008	Interkommunalt selskap (IKS)	Stavanger kommune Sandnes kommune Rogaland fylkeskommune	Representantskap (ledet av fylkesordfører) Styre (ledet av ordfører i Stavanger kommune)	Direktør og driftsdirektør	32 ansatte
The Tall Ships Races 2018 Stavanger	Kommunal virksomhet (komm.)	Stavanger kommune	Hovedkomité (leder av ordfører) organisasjonskomité (ledet av rådmann)	Prosjektleder	Prosjektrådgiver prosjektkoordinator
Fredrikstad 450 år i 2017	Kommunal virksomhet (komm.)	Fredrikstad kommune	Jubileumskomiteé (ledet av ordfører)	Prosjektleder	Prosjektsekretariat
Sarpsborg 1000 år i 2016	Aksjeselskap, iSarpsborg AS (AS)	Sarpsborg kommune	Jubileumskomiteé (ledet av ordfører)	Jubileumssjef	
Trondheim 1000 år i 1997	Ideell stiftelse, Stiftelsen Tusenårsjubileet i Trondheim (Stiftelse)	Trondheim kommune		Direktør	
Sandnes 150 år i 2010	Kommunal virksomhet (komm.)	Sandnes kommune		Jubileumssjef	
Göteborg 400 år i 2021	Kommunalt foretak, Göteborg & Co. (KF)	Göteborgs Stad		Prosjektleder	8 ansatte

Prosjektorganisasjon

Prosjektorganisasjonen har behov for bred politisk forankring i Stavanger kommune for å sikre et samlende prosjekt, og for at prosjektorganisasjonen skal ha mandat til å operere fleksibelt og opprettholde planlagt framdrift i prosjektet.

Stavanger kommune har allerede nå behov for et kontaktpunkt mot arbeidsgrupper og jubileumskomiteer som allerede er opprettet hos eksterne aktører som MUST, Stavanger bispedømme, Rogaland fylkeskommune, med flere. Eierskap og prosjektorganisering for Stavanger 2025 bør være avklart når forprosjektet avvikles for å sikre kontinuitet og god framdrift videre.

Forslag til prosjektorganisering, samarbeid og innhold i Stavanger 2025 må ta høyde for flere premisser.

Organisasjonen skal reflektere Stavanger sine kommunegrenser pr. 01.01.2020, og ha nødvendig politisk representasjon.

Prosjektorganisasjonen skal ivareta bredde og mangfold i sin involvering av innbyggerne, og koordinere interesser og initiativ fra et bredt aktørbilde i regionen. Samspill med domkirken og biskopen i Stavanger bispedømme er spesielt viktig.

Valg av prosjektorganisering må legge vekt på at man får best mulig kompetanse og ressursbruk i forhold til de midlene Stavanger kommune må bruke. Den må ivareta samspill med andre kommunale prosjekt, og bygge kompetanse som Stavanger kommune og byen for øvrig drar nytte av i ettertid.

Behov og ressurser

Etter å ha vurdert ulike modeller for prosjektorganisering og samhandling anbefales det å etablere prosjektorganisasjonen for Stavanger 2025 som en del av kommunal virksomhet.

Oppdragsgiver og prosjekteier er Stavanger kommune ved bystyret/kommunestyret.

En prosjektorganisasjon som bygges opp som en del av kommunal virksomhet vil ha følgende fordeler:

- Den vil **ivareta Stavanger kommune som prosjekteier** og sikre at arbeidet foregår med offentlig innsyn i en transparent og inkluderende prosess.
- Prosjektorganisasjonen vil fungere som **kommunens kontaktpunkt** ikke bare mot innbyggerne, men mot et mangfold av interessenter: den norske kirke, kulturlivet, næringslivet, akademia, idretten, festivaler og andre jubileer.

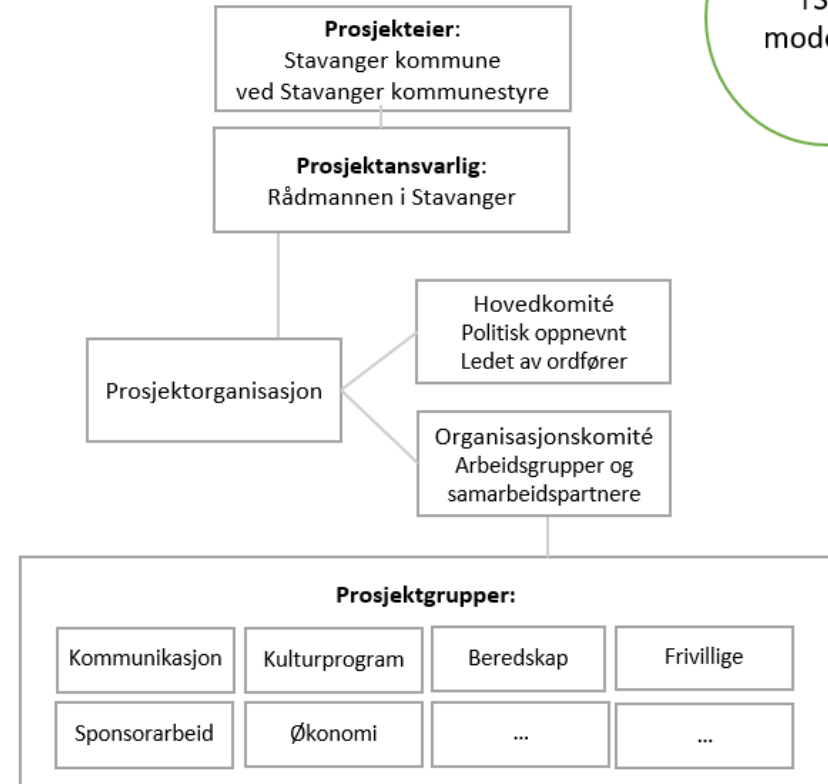
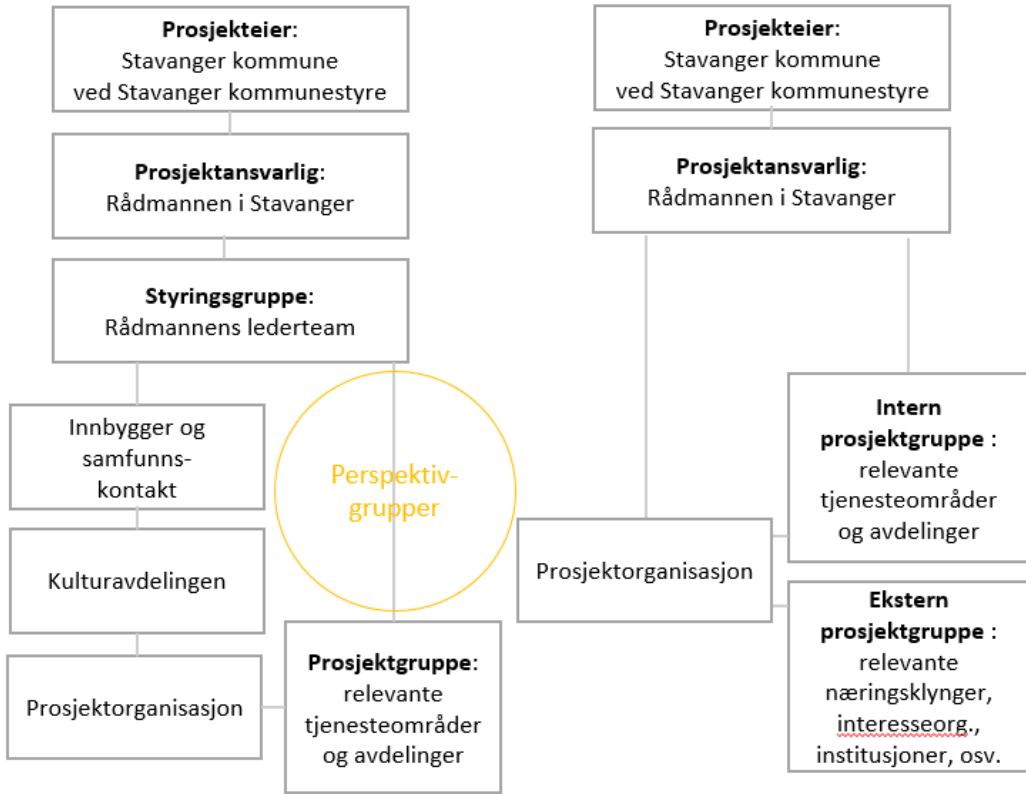
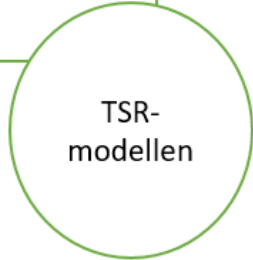
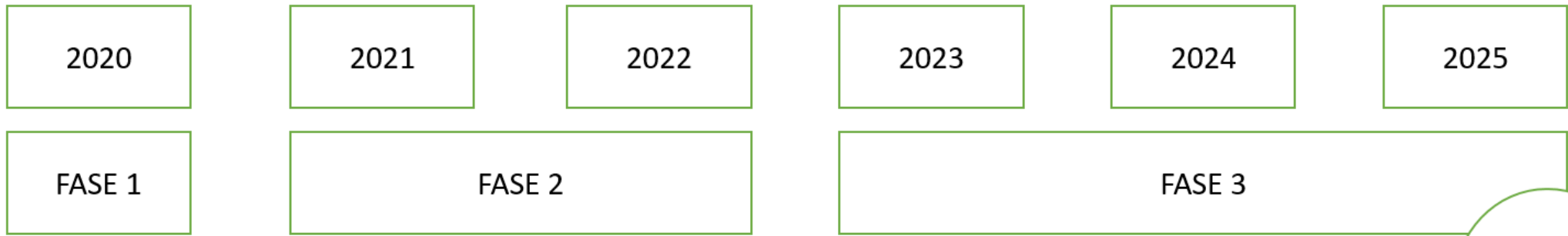
- Forankringen vil ivareta et **tett samarbeid på tvers av relevante avdelinger** innenfor ulike tjenesteområder i kommunen – det kan bygge stolthet og samhold innad i kommunen.
- Prosjektorganisasjonen vil ha **tilgang til kompetanse og ressurser** som er nødvendige for planlegging, koordinering og gjennomføring, og kostnadene vil være lavere enn hvis samme kompetanse skulle bygges opp utenfor kommunen.
- Prosjektet vil ta i bruk kommunens erfaring med gjennomføring av store arrangement, og legge igjen **kunnskap og erfaring i kommunen** etter gjennomføring.
- Den vil gi politikere og administrasjon selv mulighet til tett oppfølging av økonomi og budsjett.

Stavanger 2025 går langt utover kulturavdelingens rammer, og er potensielt et prosjekt som vil berøre alle tjenesteområder og de fleste avdelinger i Stavanger kommune. En prosjektorganisasjon som opprettes som del av kommunens administrasjon vil kunne sikre tett samarbeid mellom ulike avdelinger. Se oversikt over kommunale avdelinger som kan bli berørt av et jubileumsprosjekt.

I prosjektets fase 1 er det en mulighet å opprette en eller flere *perspektivgrupper* med deltakere fra kultur- og næringslivet. Hver gruppe kan få et perspektiv, eller tema, knyttet til Stavanger 2025 som de kan utforske. Refleksjoner og forslag kan legges fram i løpet av 2020. På denne måten kan samarbeidspartnere involveres på et strategisk nivå før mer formelle og operative prosjektgrupper etableres i prosjektets fase 2.

Berørte avdelinger i Stavanger kommune:

Tjenesteområde	Avdeling	Eksempler
Bymiljø og utbygging	Stavanger Eiendom	Domkirken 2025
		Museumsløftet
By- og samfunnsplanlegging	Park og vei	Akropolis-visjonen
	Byantikvaren	
	Kulturminner	Kulturhistorisk havnelandskap
Oppvekst og utdanning	Sentrumspan	Nytorget
	Ungdom og fritid	
	Barnehage og skole	Den kulturelle skolesekken
Strategi og styring	Kulturskolen	Jubileumsforestilling
	Handlings- og økonomiplan	
Helse og velferd	Velferd og sosiale tjenester	
Støtte og utvikling	Stavanger byarkiv	Jubileumsutstilling
	Budsjett og økonomistyring	Budsjettarbeid
		Regnskap

Forslag organisasjonskart

Hvem betaler?

Finansiering

Forventet behov for finansiering fra Stavanger kommune tar utgangspunkt i den retningen for Stavanger 2025 som legges fram i dette forprosjektet. Det forutsetter at Stavanger kommune tar eierskap og setter kursen for arbeidet med jubileet, at Stavanger 2025 brukes til å realisere planer og prosjekter som Stavanger kommune allerede har vedtatt, og at arbeidet legger igjen verdier for byen og innbyggerne i ettertid.

Man må ta stilling til hvorvidt prosjektorganisasjonen for Stavanger 2025 skal jobbe for å skaffe ekstern finansiering, eller om sponsorater og andre former for økonomisk støtte skal gå direkte til innholdsleverandørene.

Det er behov for å sette av ressurser til:

- prosjektadministrasjon og ressurser som kan ivareta drift og gjennomføring av prosjekter.
- innbyggerinvolvering og kommunikasjon.
- økt tilskuddsramme til kulturlivet og jubileumsrelaterte initiativ.
- ramme for eventuelt egne jubileumstiltak som Stavanger kommune ønsker å arrangere.
- teknisk gjennomføring.
- sikkerhet og beredskap.

Det kan vurderes å sette av ekstra midler til tilskuddsordningene til kulturfeltet, og til enkeltpersoner og organisasjoner utenom kulturfeltet som ønsker å gjennomføre tiltak som bygger opp under Stavanger 2025. Dette for å kunne stimulere til prosjekter uten at det går på bekostning av kunstneriske ideer som er påbegynt, eller at jubileet oppleves som en tvangstrøye som innskrenker utøvernes kunstneriske frihet.

Erfaringen fra kulturbyåret 2008 er at utlysning om prosjektmidler via en «open call» skapte uheldige forventninger og skuffelse blant de søkerne som ikke fikk støtte til å gjennomføre sine prosjekter, etter å ha lagt ressurser ned i søknaden. Denne erfaringen er viktig å ha med seg når en skal kommunisere hvilke muligheter for tilskudd til jubileumsrelaterte prosjekter kommunen kan gi.

Fire sider av finansieringen

Budsjett for prosjektgjennomføring

Prosjektorganisasjon, innbyggerinvolvering og gjennomføring

Budsjett for kommunale prosjekter som kobles til Stavanger 2025

Prioritering av faneprosjekter i handlings- og økonomiplan -
Domkirken 2025 er et eksempel

Finansiering fra næringslivet og andre offentlige aktører i regionen

Privat næringsliv

Relevans for delvis offentlige samarbeidspartnere (som Lyse, Stavangerregionen havn, Forus Næringspark)

Fond og stiftelser

Finansiering fra statlige og internasjonale aktører

Finansiering fra statlige aktører og internasjonale aktører som
EU

Hva får byen igjen?

De myke verdiene:

- **Stedsattraktivitet.** En by man har lyst til å flytte til og jobbe i, og en by hvor det er lett å leve med barn
- **Felles identitet** og tilhørighet innen nye kommunegrenser. Et felles mål å jobbe sammen om, som bygger tillit.
- **Kompetanse og kunnskap** i kommunen og i byen.
- Bygger **merkevaren Stavanger og omdømme** internasjonalt og nasjonalt.
- Styrker Stavanger som **reiselivdestinasjon** og Stavanger som attraktiv by for næring, kultur og innbyggere.
- Vi får **gode hverdagsliv**, vi befester rollen som **regionmotor** og vi viser at vi er en **grønn spydspiss**.

De tallfestbare verdiene:

Byjubileet bør brukes som et forskningsprosjekt for å se på metode for å tallfeste verdiskaping. Dette kan gjøres i samarbeid med Norge, Universitetet i Stavanger, Sentrumsforeningen og andre.

Stavanger kommune kan sette mål for ønsket effekt på:

- turisme og reiseliv.
- arrangementsturisme, kongresser og festivaler.
- vekst i nasjonale og internasjonale samarbeid som stimulerer økonomien.
- forskning, akademia – «Kunnskapsbyen».
- samarbeid og klynger som resulterer i prosjekter som gir arbeidsplasser.

Oppfølging av forprosjekt

Som første oppfølging av forprosjektet bør man utrede mer rundt noen av anbefalingene som legges fram i denne rapporten.

Det vil være behov for forslag til hvordan byen kan involveres i planlegging og gjennomføring, og forslag til tema i årene fram mot 2025.

En første vurdering av jubileumsprosjekter som foreligger vil også være nødvendig for å sette i gang eller bremse prosjekter som krever lang planlegging og store ressurser.

Det er også relevant å gjøre en vurdering av den nasjonale og/eller internasjonale rekkevidden Stavanger 2025 kan få, og som byen ønsker at den skal få.

Strategiske valg rundt finansiering bør også avklares som oppfølging av forprosjektet, som grunnlag for en eventuell finansieringsplan eller sponsorstrategi som skal utarbeides i en senere fase.